

Rastlinstvo in živalstvo našega okolja in gora ter zavarovane in ogrožene rastlinske in živalske vrste.

Dušan Klenovšek
PZS VGN, april 2025

biotska pestrost – biodiverziteta

- pestrost vrst;
- genetska pestrost (raznolikost znotraj vrst);
- pestrost življenjskih okolij (raznolikost habitatov).

Slovenija

- < 0,004% zemeljske površine;
- 0,014% kopnega;
- 1% znanih živečih bitij;
- > 2% znanih kopenskih in sladkovodnih bitij.

biotska pestrost – biodiverziteta

pestrost življenjskih okolij (raznolikost habitatov).

alpski vplivi

mediteranski vplivi

Ali jih sploh poznamo?

Kaj varovati – zelo redke ali pogoste vrste?

celinska grmovnica

metulji

- SLO: c. 3.600 vrst, le 182 dnevnih;
- najbolj ogroženi zavarovani (SLO >100; Natura območja za 13 vrst)

rdeči apolon
„model“ za Knafelčevo markacijo

črni apolon

Lorkovičev rjavček
Je endemit JZ apneniških Alp.

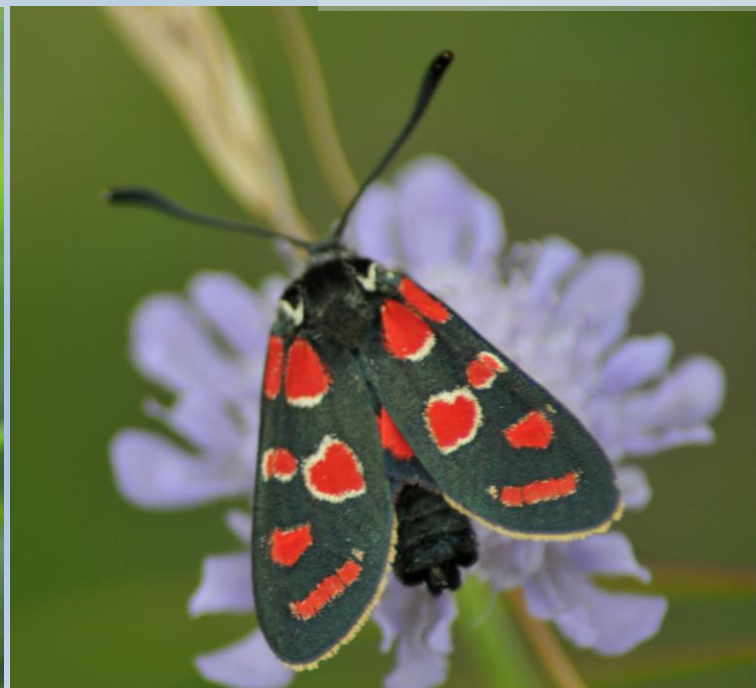
beli peresničar

močvirski
cekinček

črtasti medvedek

kranjska ivanjščica

homuličin krivček

modri grašičar

navadni modrin

rumenooki
kratkorepec

škrlatni cekinček

slivov repkar

petelinček

mravljiščarji

veliki nočni pavlinček
stari sadovnjaki, zelo redek

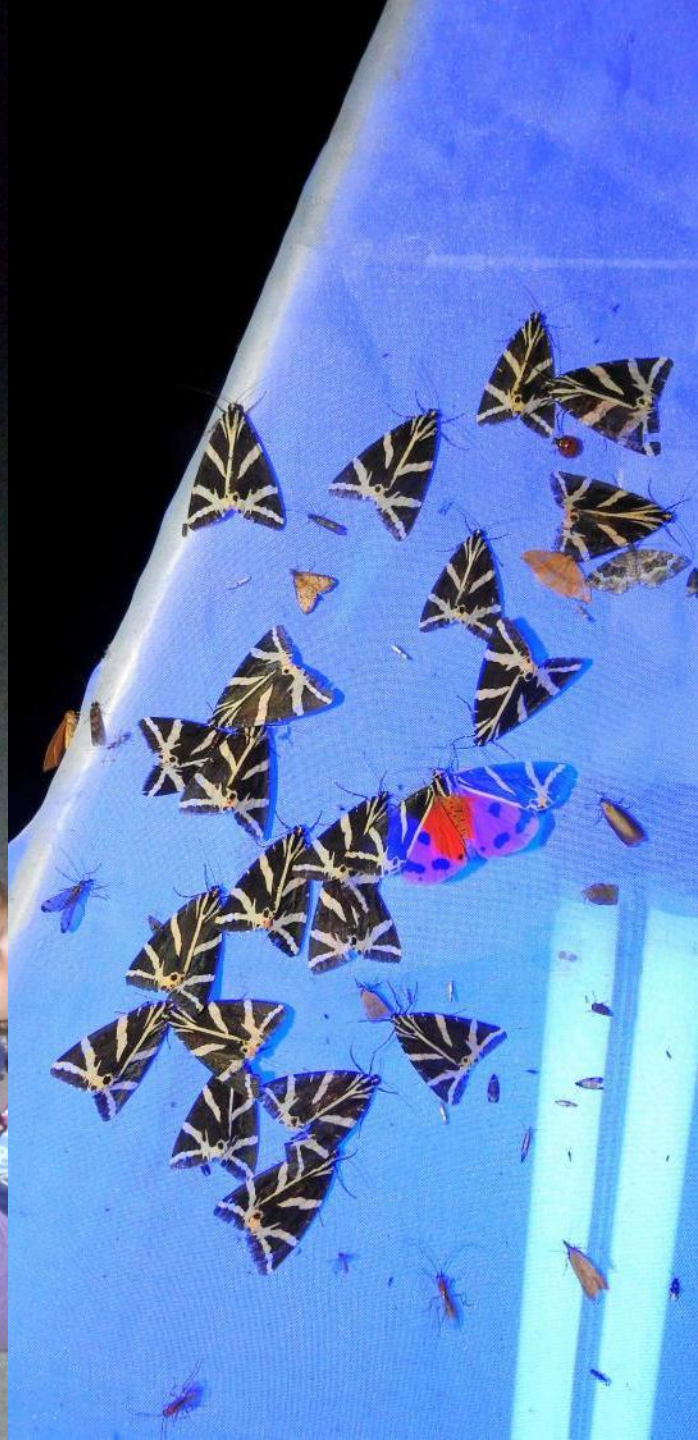
*japonka sviloprejka,
jamamaj*

Podjetnik **Jan Mach** je dobil jajčka jamamaja leta 1866 in v vasi Veliki Slatnik pod Gorjanci poskusil z rejo kar prosto v naravi na hrastu z namenom pridobivanja svile šantung. Reja se mu je posrečila, ni pa bil pazljiv v "tehnološkem smislu... Odrasli se ne hranijo (letajo 3-4 dni, letijo le do 200m daleč).

Evropske noči opazovanj nočnih metuljev

hrošči

- SLO > 3.000 vrst,
- začetnik raziskovanja Scopoli (Idrija),
- v SLO odkrit prvi jamski hrošč – drobnovratnik (F. Schmidt)

bukov kozliček

drobnovratnik

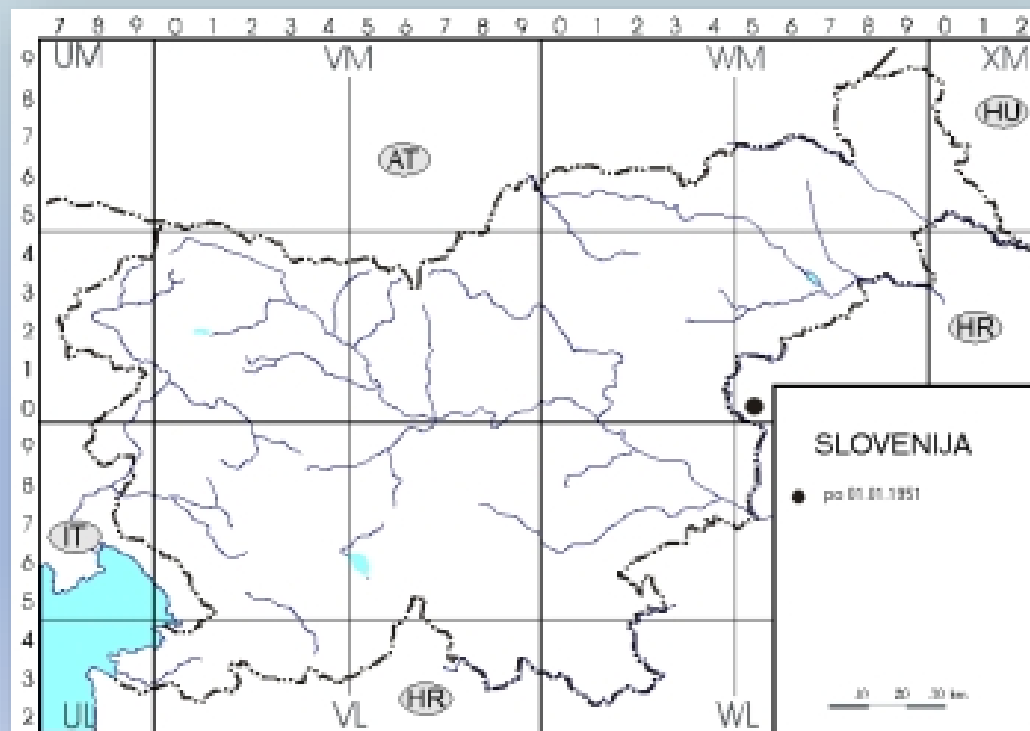
kozliček *Vadonia unipunctata*

Sredozemska vrsta V Sloveniji je prve in do sedaj edine 3 primerke našel B. Drovenik leta 1993 v bližini hrvaške meje (Bistrica ob Sotli). Jugozahodno od naše države je bila najdena pri Trstu in v Istri.

Kolinska termofilna vrsta. Ličinke živijo v koreninah poljskega grabljišča in redkeje grintavca. Življenjski cikel traja najmanj 2 leti. Imagi se hranijo s pelodom na cvetovih zeli: *Scabiosa*, *Knautia*, *Euphorbia*, Asteraceae, Apiaceae idr.

Bistrica ob Sotli, 1993, B.Drovenik, 3os.
Drenovec, ob Sotli, 6.7.2013, dUŠAn

Ga moramo varovati?
Izpostaviti?

(pika)polonice

dvopikčasta
polonica

7-pikčasta
polonica

12-lisasta
polonica

22-pikčasta polonica

16-lisasta polonica

harlekinska polonica

... v SLO l.2008 iz Z Evrope, kjer so jo v rastlinjaki uporabljali za bio kontrolo uši. Mislili so, da v naravi ne more preživeti ...

... uvoz te pikapolonice so 2003 prepovedali, a vseeno hitra razširitev po vsej Evropi. Problem tudi, ker pleni naše domorodne pikapolonice.

Anasimyia contracta

Baccha elongata

Cheilosia illustrata

Chrysotoxum bicinctum

Chrysotoxum festivum

Dasysyrphus albostriatus

Dasysyrphus tricinctus

Didea fasciata

Epistrophe eligans

Epistrophe grossulariae

Eristalis horticola

Eristalis intricaria

Ferdinandea cuprea

Helophilus pendulus

Leucozona laternaria

Leucozona lucorum

Melangyna cincta

Merodon equestris

Marko
LENGAR

MUHE TREPETAJKE - SYRPHIDAE PLENILKE LISTNIH UŠI

Scaeva pyrastris

Sphaerophoria scripta - samec ♂

Syrphus ribesii

Syrphus ribesii - ličinka

Paragus sp

Paragus sp - ličinka

Baccha elongata

Eupeodes luniger

ličinke muhe trepetavke (Syrphidae)

PLENILCI IN PARAZITOIDI LISTNIH UŠI

KORISTNI ORGANIZMI V BIOTIČNEM VARSTVU RASTLIN

Marko Lengar

- 1) Sedempikčasta polonica (*Coccinella septempunctata*), 2) Strigalica (*Forficula auricularia*), 3) Muha trepetavka (*Syrphus ribesii*) 4) Voščeni mrežekrilec (*Coniopterygidae*), 5) Navadna zimska trepetavka (*Episyrphus balteatus*), 6) Rakovičasti pajek (*Xysticus sp.*), 7) ličinka trepetavke (*Syrphus ribesii*), 8) Travniška stenica (*Dicyphus sp.*), 9) Pisana adonija (*Hippodamia vaerigata*), 10) Tenčičarica (*Chrysopidae*) – ličinka, 11) Plenilska hrčica (*Aphidoletes aphidomiza*)-ličinka, 12) Parazitoid (*Praon sp.*), 13) Travniška stenica (*Dicyphus sp.*) – nimfa, 14) Travniška stenica (*Campyloneura virgula*) – nimfa, 15) Plenilska hrčica (*Aphidoletes aphidomiza*)-imago, 16) Rumenočela tenčičarica (*Pseudomallada flavifrons*), 17) Rjavi mrežekrilec (*Micromus angulatus*), 18) Kratkokrilec (*Staphylinidae*), 19) Oranžnordeči cevkar (*Malachius bipustulatus*), 20) Dolgonoga muha (*Medetera sp.*), 21) Travniška plenilka (*Macrolophus caliginosus*) – nimfa, 22) Harlekinska polonica (*Harmonia axyridis*) ličinka, 23) Parazitoid (*Aphidius sp.*), 24) Osa grebača (*Pemphredon sp.*), 25) Kratkokrilec (*Paederus sp.*)

ČEBELE SLOVENIJE (Andrej Gogala)

<https://www2.pms-lj.si/andrej/cebele.htm>

Divje čebele v Sloveniji

English

1 Čebele so kot opraševalke mnogih rastlin nepogrešljive za obstanek kopenskih življenjskih združb. Njihove prednice so
2 bile ose, ki so živalski plen zamenjale za pelod in medičino s cvetov rastlin cvetnic. Rastline izločajo medičino v cvetovih
3 prav zato, da bi privabile opraševalce, pelod pa je z beljakovinami bogata hrana, ki zadošča za razvoj čebeljega zaroda.
4 V Sloveniji smo doslej našli 575 vrst divjih čebel. Večina vrst živi samotarsko. Vsaka samica sama pripravi gnezdo in
5 poskrbi za hrano svojega potomstva. Čebele se razlikujejo po življenjskih navadah in prilagoditvah na svoje rastlinske
6 gostiteljice. Velike so od 3 mm do 2 cm in pol, kolikor lahko merijo velike lesne čebele.

Zakrinkane čebele, denimo vrsta *Hylaeus confusus*, nimajo kožuščka. Pelod prenašajo v golši, tako kot medičino.

Modre lesne čebele (*Xylocopa violacea*) so skupaj s sorodno vrsto *X. valga* naše največje čebele.

← previous

Wild Bee photo gallery

next →

Female syntyte specimen collected in June 15, 1932, in Podčetrtek (above and below).

Andrena hedikae Jaeger, 1934

Mediterranean species. In Slovenia known only from 4 syntype specimens collected near Podčetrtek (sub-Pannonian region) by E. Jaeger. Probably polylectic species, visiting mainly Apiaceae and Brassicaceae. Bivoltine. Flies in April and May and from June to August.

English

Divje čebele v Sloveniji

1 Čebele so kot opraševalke mnogih rastlin nepogrešljive za obstanek kopenskih življenjskih združb. Njihove prednice so
2 bile ose, ki so živalski plen zamenjale za pelod in medičino s cvetov rastlin cvetnic. Rastline izločajo medičino v cvetovih
3 prav zato, da bi privabile opraševalce, pelod pa je z beljakovinami bogata hrana, ki zadošča za razvoj čebeljega zaroda.
4 V Sloveniji smo doslej našli 575 vrst divjih čebel. Večina vrst živi samotarsko. Vsaka samica sama pripravi gnezdo in
5 poskrbi za hrano svojega potomstva. Čebele se razlikujejo po življenjskih navadah in prilagoditvah na svoje rastlinske
6 gostiteljice. Velike so od 3 mm do 2 cm in pol, kolikor lahko merijo velike lesne čebele.

Zakrinkane čebele, denimo vrsta *Hylaeus confusus*, nimajo kožuščka. Pelod prenašajo v golši, tako kot medičino.

Modre lesne čebele (*Xylocopa violacea*) so skupaj s sorodno vrsto *X. valga* naše največje čebele.

število dnevno obiskanih cvetov

medonosna čebela

2000-3000
(1500 u EU)

čmrlj

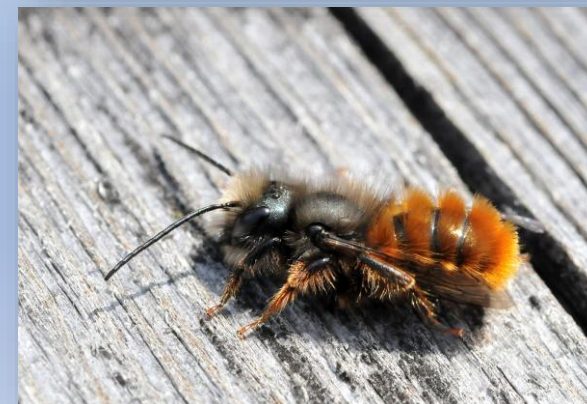
4500-5600

samotarska čebela
(*Osmia*, *Andrena*)

5600

Anthophora

8800

RAKI – koščak, jelševac, primorski koščak

- izginjanje zaradi izgube habitata, račje kuge, onesnaževanja;
- zavarovani, tudi Natura 2000

Pravkar smo prejeli povezavo na posnetek, ki prikazuje izpust tujerodne vrste v našo okolje.

Na posnetku gre za tujerodno vrsto: ozkoškarjevec (*Astacus leptodactylus*), ki v Sloveniji še ni bila opažena v naravi.

Izpust vsake tujerodne vrste v našo okolje lahko povzroči katastrofalne posledice za naravo in je prav tako tudi prepovedano dejanje.

Posebej bi na to morali opozarjati tudi trgovci (E.Leclerc), kjer lahko takšne vrste ljudje nemoteno kupimo.

Več o negativnem vplivu ozkoškarjevca si lahko preberete v knjižici Potočni raki Slovenije:

http://www.ckff.si/publikacije/potocni_raki_slovenije.pdf

rdečeškarjevec

močvirski škarjar

Back Home - rakci so nazaj v reki 😊

ozkoškarjevec

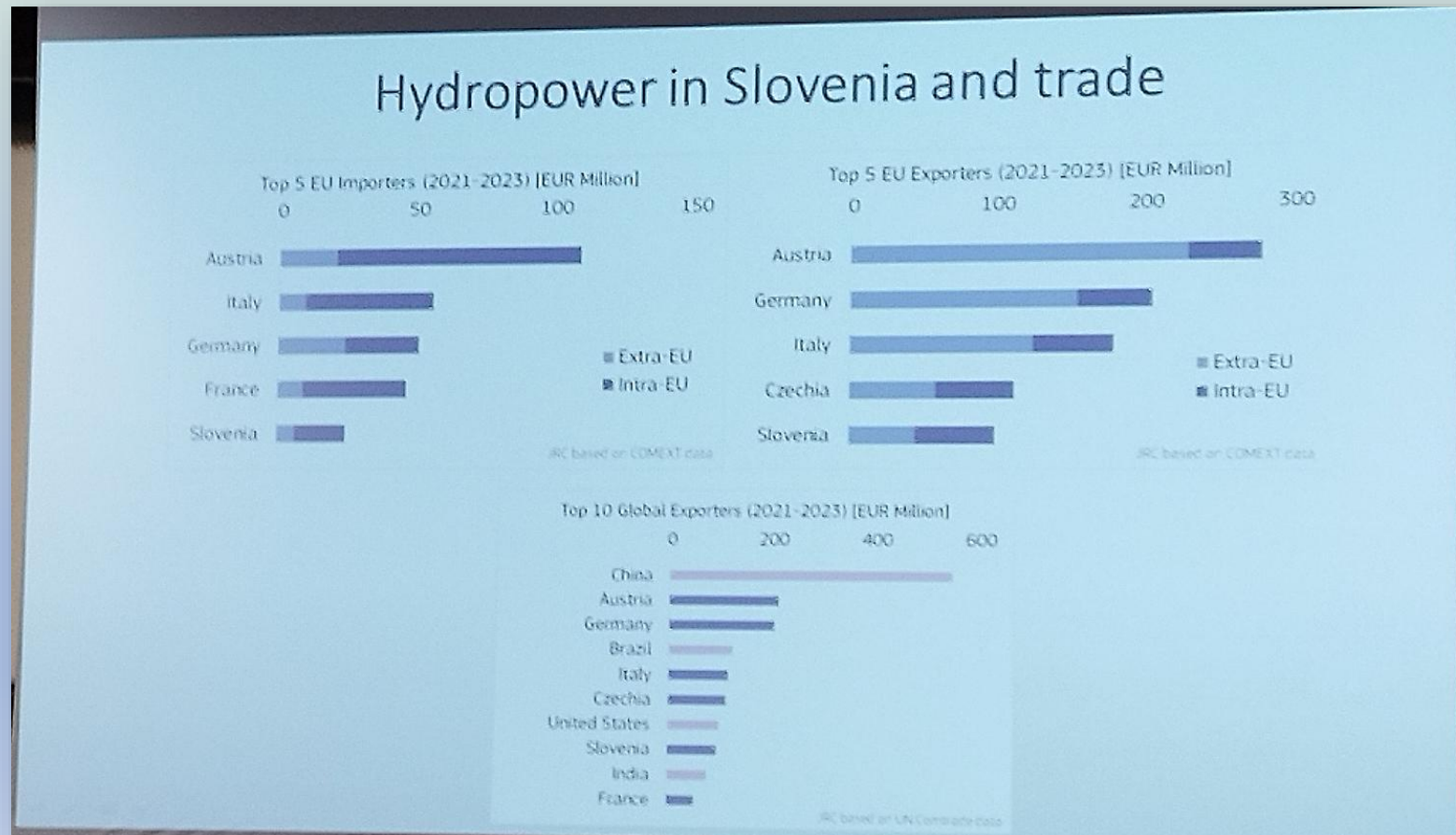
VODOTOKI - prehodnost, ograjenost...

„Poleg že več kot tisoč obstoječih naj bi v prihodnjih letih v Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini, Srbiji, Črni gori, Makedoniji ter Albaniji zgradili še **več kot 3000 hidroelektrarn**, z jezovi, poplavljanjem ...“

„evropske banke financirajo **3000 hidroenergetskih projektov na Balkanu** in da so za gradnjo zagotovile za 727 milijonov evrov kreditov.“

<https://deloindom.delo.si/energija-in-okolje/voda/guardian-razcvet-gradnje-hidroelektrarn-na-balkanu-ogroza-okolje>

kronica (O)
navadni mali zvonček (O°)

poletni veliki zvonček

alpska mastnica

navadna mastnica

navadna mastnica

Pinguicula vulgaris

Reševanje lokacije na Lisci

rebrinčevolistna hladnikija

(H)

endemit,

ena vrsta v rodu na Zemlji.

Ime dobila po prvem botaniku slovenskega rodu in ustanovitelju Botaničnega vrta v Ljubljani **Francu Hladniku** (1773-1844), ki jo je leta 1819 našel na Čavnu, opisana pa je bila šele leta 1831 in poimenovana po najditelju.

Uspeva v Trnovskem gozdu med Čavnom in Kucljem na južni ter Zelenim robom in Poldanovcem na severni strani.

orhideje – vse vrste (H)

pikastocvetna kukavica, lepi čeveljc, čebeljeliko mačje uho

kamniška murka

Opisal dr. Vlado Ravnik, Krvavec - klasično nahajališče. Endemit.

LEPI ČEVELJC

Cypripedium calceolus L.Sin.: *Calceolus marianus* Crantz, *Cypripedium boreale* Salisb., nom. illeg.

✱ Očetovi lepega čeveljca so največji med evropskimi orhidejami. Opazna večstebelna rastlina ima na steblih po en ali dva, redko tri cvetove. Mehurjasto napihnjena medena ustna je rumena, zunanji in notranji cvetni listi so škrlatno rjavi. Notranja stranska cvetna lista sta štrleča in svedraslo zavita. Zanimivo je, da sta stranska zunanja cvetna lista zrasla skupaj in usmerjena navzdol. Zato je videti, kot da en cvetni list manjka. Steblo je spodaj luscasto, zgoraj olistano z žilastimi eliptičnimi listi, ki so proti vrhu manjši in prehajajo v podporno listo cvetov.

🌿 Najpogostejše ga najdemo v svetlih bukovih gozdovih, med ruševjem, na ustaljenem grušču in posokah, predvsem v sredogorskem pasu v alpskih dolinah. Nekaj redkih rastišč z majhnimi populacijami je tudi v gričevnatem pasu in ta so za našo floro toliko bolj pomembna. Vedno raste na apnenčastih, bazičnih in humoznih tleh.

✱ Podobne kukavičevke v Sloveniji ni, zato je prepoznavanje cvetočih rastlin enostavno in zanesljivo. Zeleni listi so podobni listom črtenike (*Veratrum* sp.) in lepe čveljce, ki ne cvetijo, lahko zamenjamo s to rastlino.

🌿 Lepi čeveljc je evrazijska vrsta. V Evropi uspeva v njenem severnem delu in seže do Laponske. V srednji Evropi ga najdemo v Pirenejih, Alpah in Karpatih, na vzhodu sega do srednje Azije.

📖 Latinsko ime *Cypripedium* je staro, še izpred Linnéjevega časa. Izhaja iz latinskega *Cypri*, kar je vzdevek Afrodite, in *pis*, *pedis*, kar pomeni noga. *Calceolus* v prevodu pomeni čveljček. Seveda se nanaša na obliko medene ustne in njeno lepoto. Zanimivo je opraševanje lepega čveljca. Žuželke, ki pristanejo na robu odprtine medene ustne, pogosto zdrsnejo vanjo. Ker so notranje stene gladke in previsne, lahko iz nje prilezejo le skozi špranjo, ki vodi mimo brazde in obeh prašnikov. Pri tem z lepilnim peclom, ki ga nosijo s seboj, oprasijo rastlino; hkrati se nanje prilepi nov pelod. Lepi čveljc je bil v Sloveniji zavarovan že leta 1922.

1. Kopačsko jezero, 01. 05. 2009 (AT)
2. Rajske jame, 25. 05. 2005 (AT)
3. Ravensko Goro, 24. 05. 2007 (BB)

↑ 20–60 cm

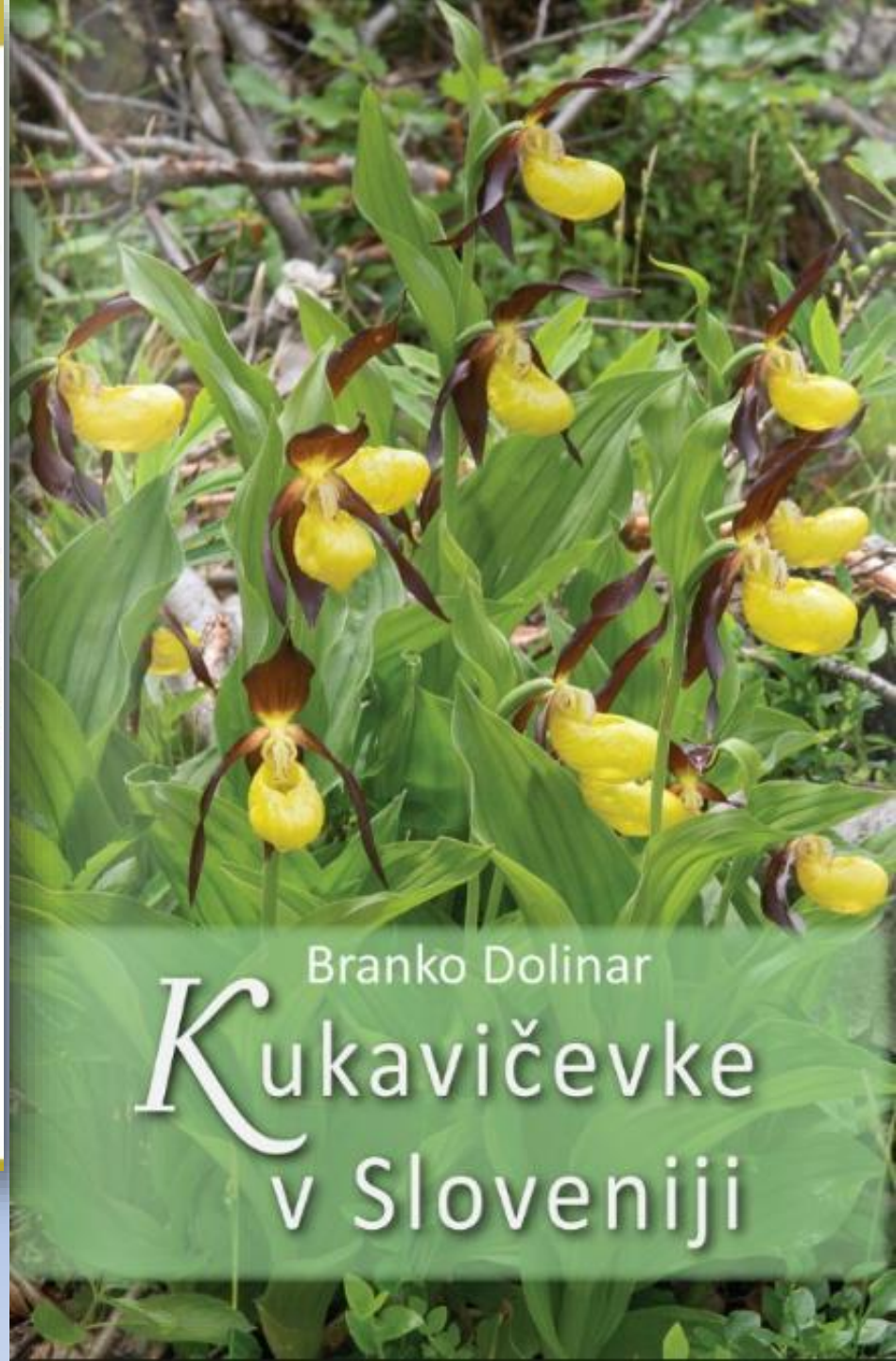
NP

V–VII

G–PV

Z(H), RS(V)

NP

Branko Dolinar
Kukavičevke
v Sloveniji

Vse o vrstah, ki uspevajo na območju Slovenije

Jože in Nevenka Kosec koščevo mačje uho

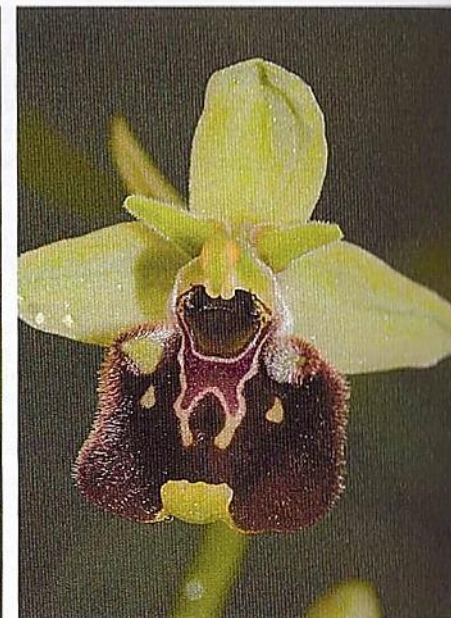

Plate 1. *Ophrys xkoseciorum* and its parents.
(Island Krk, Croatia, 9.V.2010)

Above: *Ophrys zinsmeisteri* on the left; *Ophrys untchjii* on the right.
Below: *Ophrys xkoseciorum* holotype on the left, and another individual on the right.
(Photos R. Čičmli)

ozkoustna močvirnica, Lisca

ZGODOVINSKI RAZVOJ VARSTVA NARAVE (FLORE) NA SLOVENSKEM

1837 – blagajev volčin – odkrit kot nova vrsta; grof Rihard Blagay, kustos Botaničnega vrta Henrik Freyer

1838 – 14. 5. saški kralj Friderik Avgust II: *“upam, da bodo Kranjci znali volčin varovati in preprečiti njegovo uničenje”*.

1870 – Deschmann (K. Dežman): *sečnja lahko uniči blagajko*.

Blagajev volčin,
blagajka,
kraljeva roža

ZGODOVINSKI RAZVOJ VARSTVA FLORE NA SLOVENSKEM

1862 – Valentin Plemelj:
košutnik so kopalci korenik
“iztrebili” na Bohinjskem.

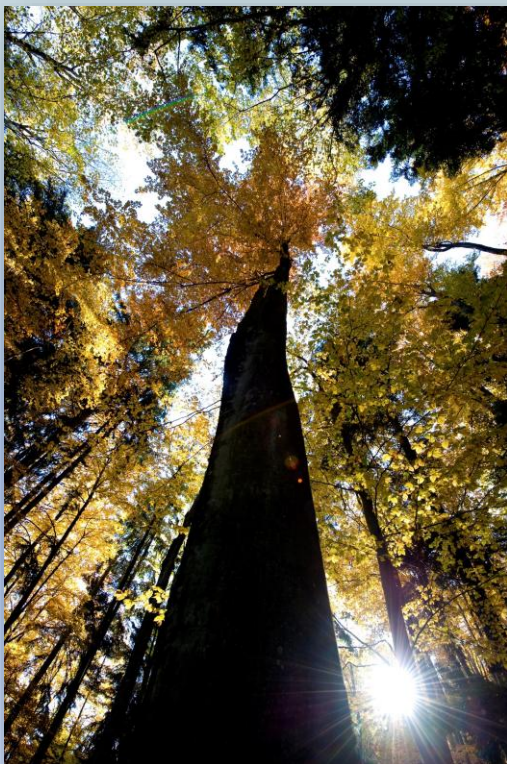

ZGODOVINSKI RAZVOJ VARSTVA FLORE NA SLOVENSKEM

1888 – knez Auersperg – izločitev pragozdnega kompleksa

1890 – W. Voss: možina je na Golici redka

1892 – tisa zavarovana na Kranjskem

ZGODOVINSKI RAZVOJ VARSTVA NARAVE NA SLOVENSKEM

1893 – Slovensko planinsko društvo: opozorijo na ogroženost planike, blagajke ...

1896 – zavarovana planika na Goriškem.

1898 – (11. 2.) zaščitena sta planika in blagajev volčin
na Kranjskem in Štajerskem (predlog Slovenskega planinskega društva).

1899 – prva kazen – Janez Rekar iz Mojstrane (6 ur zapora).

ZGODOVINSKI RAZVOJ VARSTVA NARAVE NA SLOVENSKEM

1906 – A. Paulin: rokopis, predlaga varstvo 9 rastlinskih vrst, omenja še 49 redkih vrst (prvi “rdeči seznam”)

1920 – (20.1.) Spomenica (Odsek za varstvo narave)

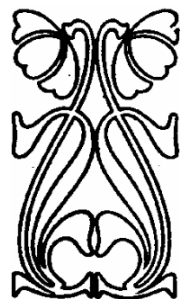
1922 – zakon o zavarovanih 23 rastlinskih vrstah

1947 – 49 - zavarovanih 56 rastlin

1954 – ustanovitev **Gorske straže** (dr. Angela Piskernik)

Spomenica
Odseka za varstvo prirode in prirodnih spomenikov
1920

ZGODOVINSKI RAZVOJ VARSTVA NARAVE (FLORE) NA SLOVENSKEM

1972 – Zelena knjiga o ogroženosti okolja v Sloveniji

1976 – 28 zaščitениh rastlin

1999 – Zakon o ohranjanju narave (ZON)

2004 – Uredba o zavarovanih prosto živečih vrstah

2004 – Uredba o Natura 2000

GLAVNI VZROKI ZA OGROŽENOST RASTLIN

- Nabiranje - komercialno (zdravilne rastline).
- Regulacije vodnih teles.
- Opuščanje – intenzifikacija rabe prostora.
- Gnojenje.
- Namakanje – izsuševanje.
- Vnašanje tujerodnih (invazivnih) vrst.

POSEBNA POZORNOST GRE ENDEMITOM

(vrstam, ki uspevajo le na omejenem območju, slovenski endemiti le na ozemlju Slovenije).

severna linejka

Vrsta Skandinavije - eno
rastišče v SLO - Soteska
pri Bohinju.

SVIŠČ

Clusijev, Kochov,
navskrižnolistni ...

navadni netresk

ZAKONSKA PODLAGA

Zakon o ohranjanju narave (1999)

4055. Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam, stran 8893.

Na podlagi tretjega in četrtega odstavka 80. člena zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99 in 31/00 – popr.) izdaja minister za okolje, prostor in energijo

PRAVILNIK o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam

Obsega 727 rastlinskih vrst, ki so ogrožene predvsem zaradi intenzivnega kmetijstva ali opuščanja košnje v nižinah in vse večjega vpliva turizma na občutljive habitate v visokogorju. V Rdečem seznamu so navedene kategorije ogroženosti, in so večinoma primerljive s tistimi, ki jih je leta 2001 sprejela Svetovna zveza za varstvo narave (IUCN):

Ex - izumrla vrsta,
Ex? - domnevno izumrla vrsta,
E - prizadeta vrsta,
V - ranljiva vrsta,
R - redka vrsta,
O1 - vrsta zunaj nevarnosti,
K - premalo znana vrsta.

2215. Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah, Stran 5933.

Na podlagi prvega odstavka 26. člena, prvega odstavka 81. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 22/03 – uradno prečiščeno besedilo) in na podlagi drugega odstavka 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah

C – pogojno dovoljen odvzem iz narave in izkoriščanje

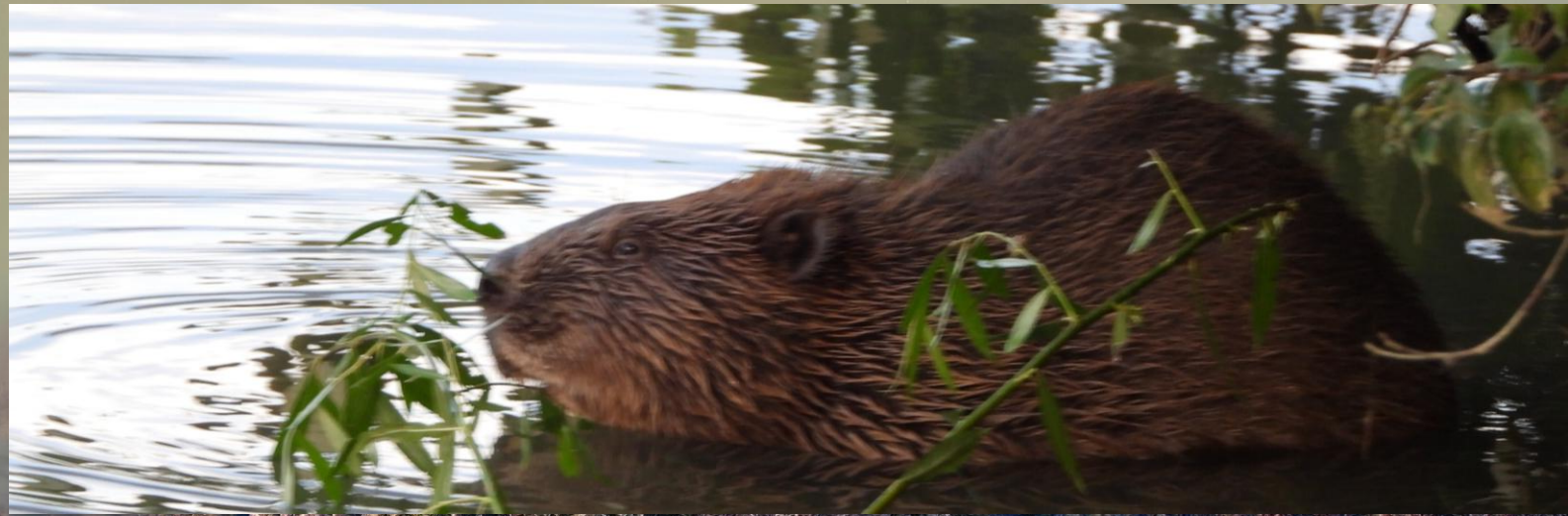
H – ukrepi za ohranjanje ugodnega stanja habitata rastlinske vrste

H* - rastlinska vrsta, pri kateri je treba prednostno upoštevati ohranjanje ugodnega stanja habitata

O – rastlinske vrste, pri katerih je dovoljen odvzem iz narave in zbiranje nadzemnih delov, razen semen oziroma plodov, za osebne namene

O⁰ – rastlinske vrste, pri katerih ni prepovedi za nadzemne dele rastlin, razen semen oziroma plodov

Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah praviloma prepoveduje zavestno poškodovanje, zastrupljanje, usmrtitev, odvzem iz narave, lovljenje, ujetje ali vznemirjanje osebkov zavarovanih vrst. Prav tako je prepovedano zadrževanje v ujetništvu živih živali, ki so bile odvzete iz narave in posedovanje mrtvih živali, njihovih delov in izdelkov iz njih ter struktur, če so bile odvzete iz narave, kot tudi prevažanje, prenašanje, prodaja, zamenjava ali ponujanje za prodajo ali zamenjavo.

Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah

Naslov:	Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah Ur.l. RS, št. 46/2004
Spremembe:	Ur.l. RS, št. 109/2004 , 84/2005 , 115/2007 , 96/2008
EVA:	2003-2511-0167

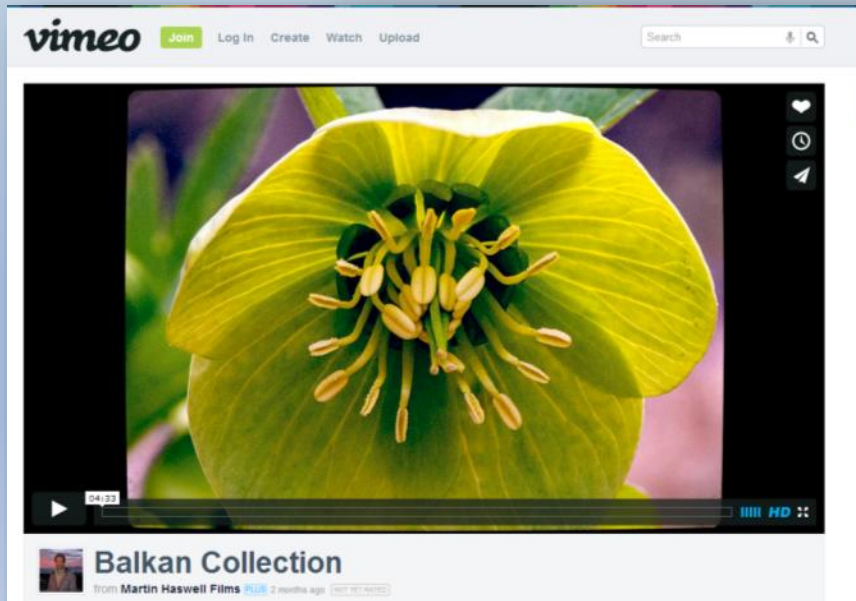
PRILOGA 1

VRSTE, KATERIH ŽIVALI SO ZAVAROVANE	
(znanstveno ime)	(slovensko ime)
Erinaceus europaeus	rjavoprsi jež
Erinaceus concolor	beloprsi jež
	vse na območju Slovenije domorodne vrste
Lepus timidus	planinski zajec
Microtus nivalis	snežna voluharica
Castor fiber	bober
Cricetus cricetus	hrček

PRILOGA 2

VRSTE, KATERIH HABITATE SE VARUJE		OPOMBE
Crocidura leucodon	poljska rovka	
Crocidura suaveolens	vrtna rovka	
Neomys anomalus	močvirska rovka	
Neomys fodiens	povodna rovka	
Sorex alpinus	gorska rovka	
Sorex araneus	gozdna rovka	
Sorex minutus	mala rovka	
Suncus etruscus	etruščanska rovka	

GROŽNJA - PRILOŽNOST

Plant hunting

Plant hunting

BIODIVERZITETA – KAKO OSVESTITI LJUDI?

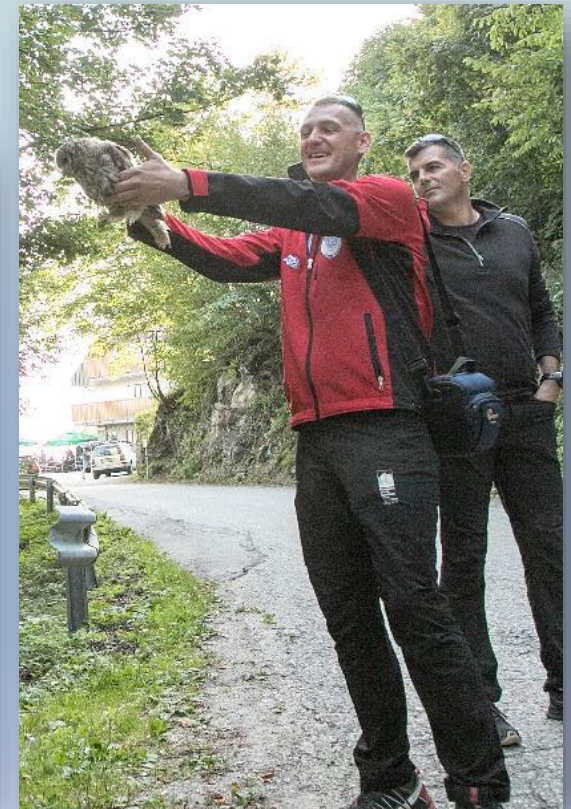

"No one will protect what they don't care about; and no one will care about what they have never experienced"

- Sir David Attenborough

BIODIVERZITETA – KAKO OSVESTITI LJUDI?

FORMALNI - NEFORMALNI NAČIN?

KAKO OSVESTITI LJUDI?

NEFORMALNI NAČIN

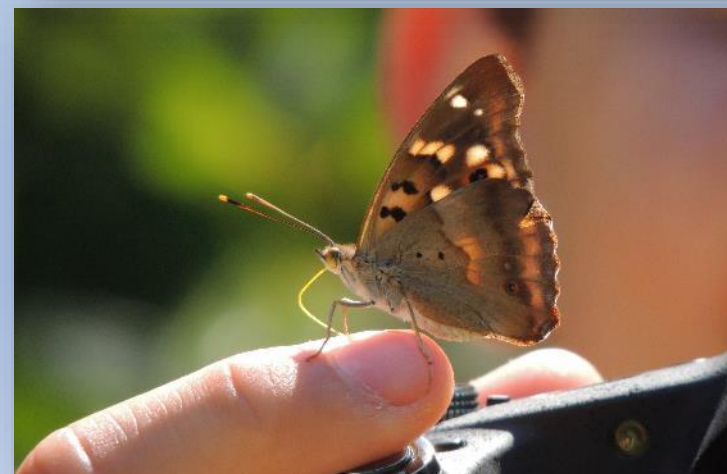
Spoznavanje v živo – „aktivnosti“ na čustvenem nivoju...

KAKO OSVESTITI LJUDI?

NEFORMALNI NAČIN

Spoznavanje v živo – spoznavanje na čustvenem nivoju...

KAKO OSVESTITI LJUDI?

CILJ: ob lastnem iskanju vključimo čustva, vzpostavimo odnos. Postane nam mar. Ob posegih v naravo bomo imeli v mislih potrebe v naravi živečih vrst.

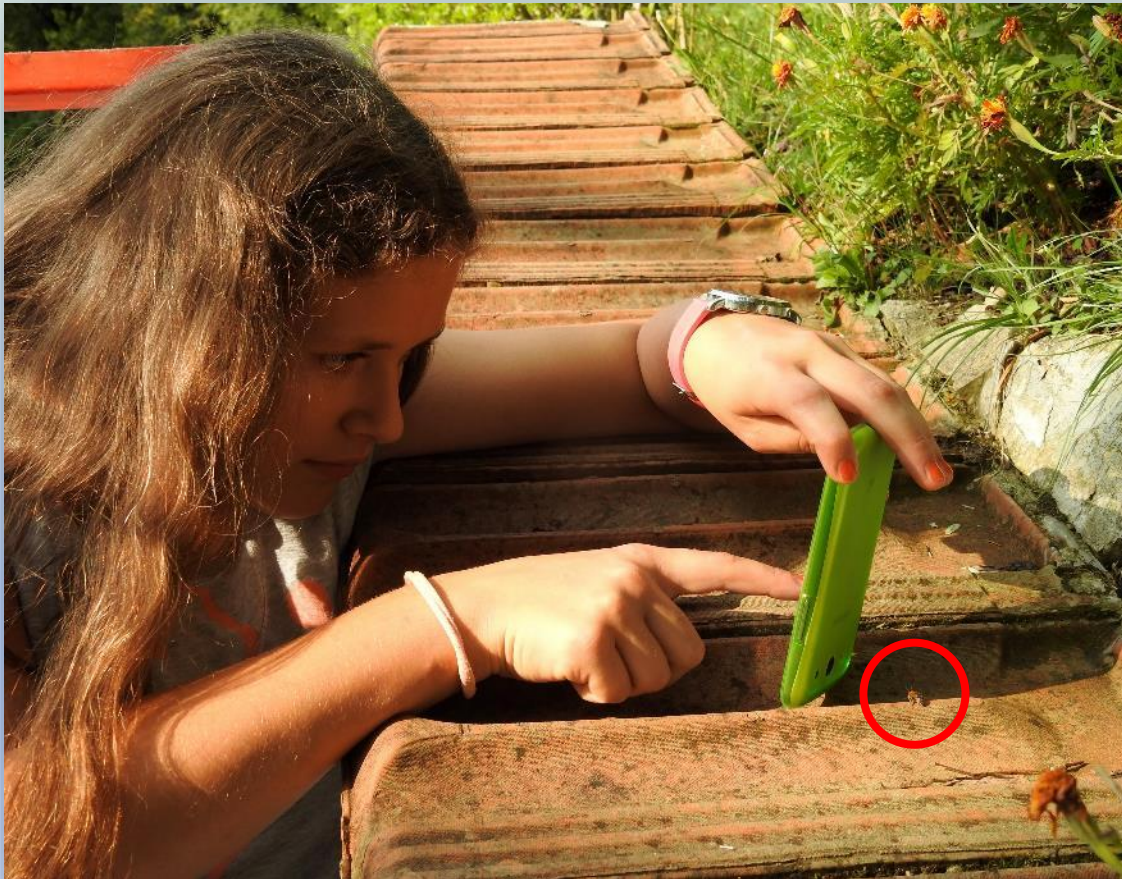
BIODIVERZITETA – KAKO OSVESTITI LJUDI?

NEFORMALNI NAČIN – **FOTOGRAFIRANJE**

Opazovanje (fotografiranje) v naravi, na neškodljiv način ...

Kdo si?

Iščemo ime, okoljske potrebe - ni neznanka, postane nam mar!

OGLASNA DESKA

O DRUŠTVU

DOKUMENTI

KOLEDAR 2024/2025

URNIK KROŽKOV 2024/2025

DELO KROŽKOV

SPOMINI

TO SMO MI

PRIDNE ROKE

POROČILO 2023/24

Dušan Klenovšek: Občina Sevnica - dom 1000 vrstam? - 14. 11. 2023

Foto: Vinko Šeško.

Ekoturizem – skupina iz Japonske, teden dni v SLO „le“ zaradi telohov.

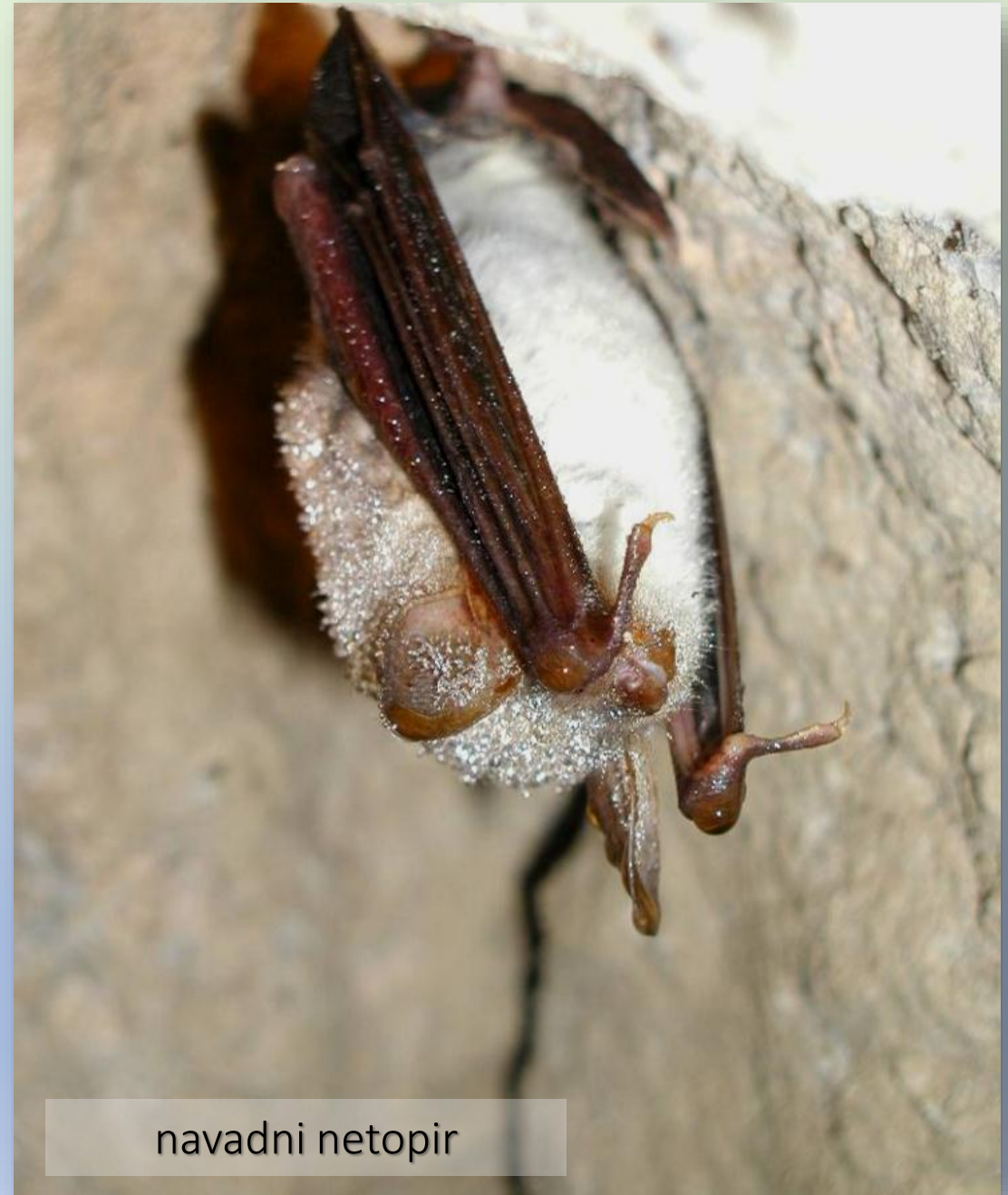

Netopirji – vse vrste

- pomen jam, dupel in podstrešij;
- kotitvene in prezimovalne kolonije;
- že prisotnost človeka ogroža.

mali podkovnjak

navadni netopir

Kako ravnati ob najdbah,
vprašanjih, težavah???

Kliči NETOPIROFON na SDVPN
068 650 090

Porodniške kolonije v
jamah, na podstrešjih

Kako ravnati ob najdbah, vprašanjih, težavah s kačami ????

Kliči KAČOFON

“HALO? JE TAM KAČOFON?”

13.08.2022

V okviru Societas herpetologica slovenica – društva za preučevanje dvoživk in plazilcev deluje Kačofon. Na številko 040 322 449 lahko pokličejo vsi, ki jih zanimajo informacije o domorodnih vrstah kač, pa tudi tisti, ki ne vedo, kako ravnati, če se kača pojavi blizu njihovih domov ali celo zleze v stanovanje.

Kačofon želi tudi spremeniti v splošnem kačam nenaklonjeno javno mnenje, preprečiti njihovo ubijanje in uničevanje njihovih domovanj. Vse vrste domorodnih kač so pri nas tudi zavarovanje. Kačofon seveda največkrat zazvoni poleti, nam je povedal prostovoljec Griša Planinc. Rad pomaga vsakomur, ki želi spoznati kače in se znebiti strahu pred njimi, a da bo premagal strah, se mora človek odločiti sam, ugotavlja pri svojem delu.

P T I C E

- 9600 vrst na Zemlji, 1111 ogroženih, 200 izumrlih v zadnjih 200 letih;
- Evropa: 515 vrst, 195 ogroženih;

- SLO: 219 vrst, 130 na Rdečem seznamu gnezdilk, razen srake, šoje, sive vrane zavarovane;
- SLO – 15 izumrlih, 4 v zadnjih 20 letih.

divji petelin

Naša največja gozdna kura.

V času rasti se petelin značilno oglaša - označuje svoj teritorij in vabi kokoši. Petje lahko razdelimo v štiri faze: klepanje, drobljenje, glavni udarec in brušenje.

Prebivalec starih, raznodobnih in presvetljenih mešanih gozdov, v katerih sta mir in dovolj pritalnega rastlinja, zlasti jagodičja. Izredno pomemben je čim daljši notranji gozdni rob, torej rob med različnimi razvojnimi fazami gozda.

VELIKA UHARICA

2019 – Ljubo Krakšek, Azil Muta, izpust v domačem okolju

<https://www.facebook.com/watch/?v=410916949551910>

BELA ŠTORKLJA

2024 – rekordno število gnezd v SLO.

2024 – sindrom neustrezne prehrane (ni velikih kobilic in drugih živali na travniku), ne morejo leteti.

Usoda travnikov – vse manj ...

Usoda travnikov – človeško pojmovanje urejanja ...

Usoda travnikov – človeško pojmovanje urejanja ...

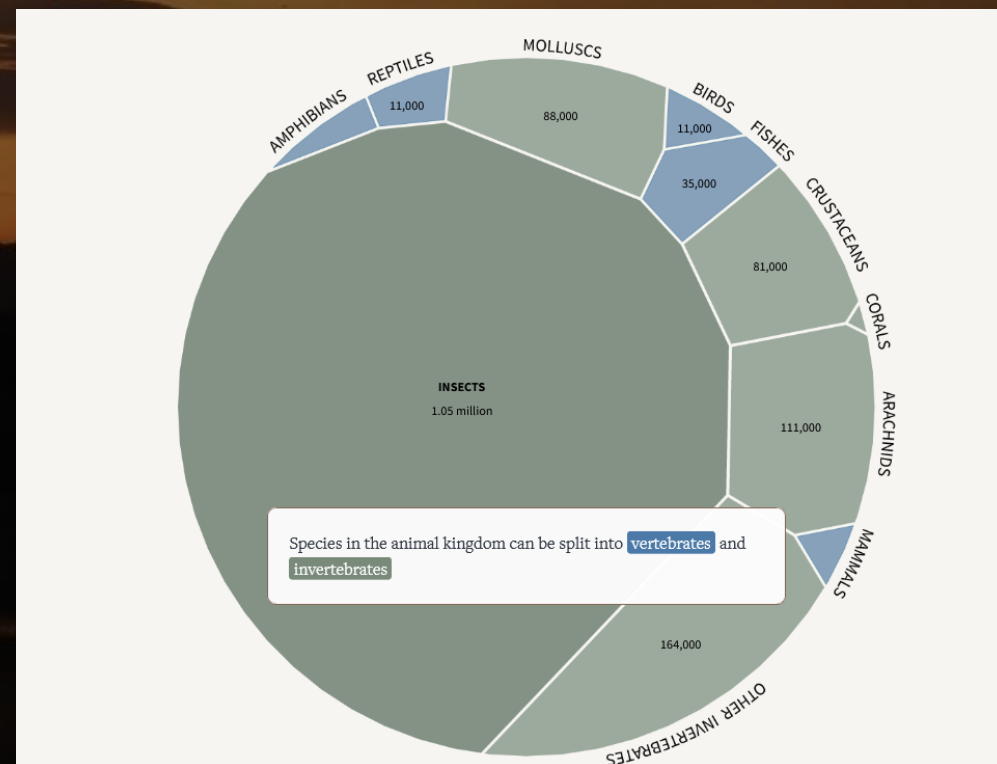

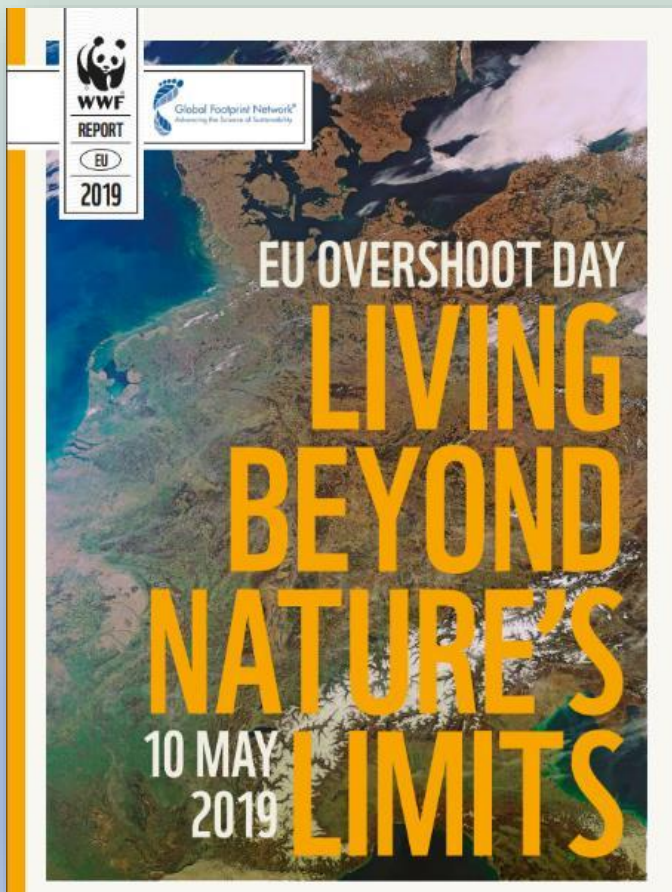
Danes farmska perutnina tvori 70 % vseh ptičev na svetu, samo 30% ptic je še prostoživečih.

Še hujše je pri sesalcih: kar 60 % vseh sesalcev predstavlja gojena živina (govedo, ovce, prašiči in podobna klavna živina), 36 % ostalih sesalcev predstavlja človek (tvori sicer samo 0,01 % zemeljske biomase) in samo 4% je divjih vrst sesalcev, ki so prostoživeče!"

Masa goveda in prašičev je 14-krat večja od mase vseh sesalcev v naravi.

Od nastanka človeške civilizacije je izumrlo 83 % v naravi živečih vrst sesalcev, 80 % morskih sesalcev, 50 % rastlin in 15 % rib.

OKOLJSKI ODTIS |
PORABA VIROV |
DOLG DO OTROK

Objavljeno
10. maj 2019 12.01

Posodobljeno
10. maj 2019 12.16

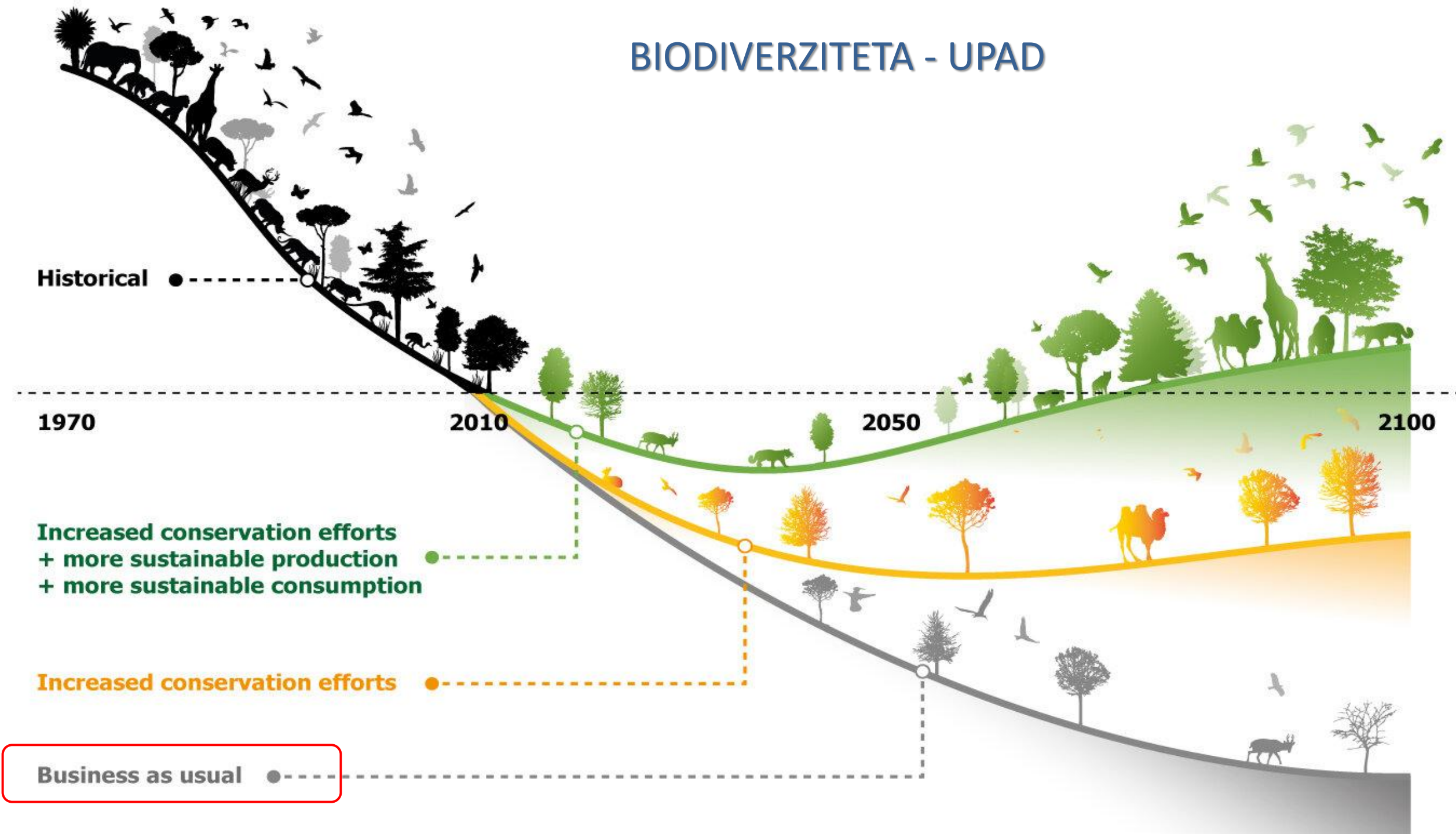
Od danes večamo dolg do Zemlje

V dobrih štirih mesecih porabimo vse, kar lahko Zemlja nadomesti, zato delamo škodo ne zgolj naravi, temveč tudi otrokom.

„Če bi vsi na svetu živeli kot prebivalci Evropske unije, bi človeštvo do danes izčrpalo okoljski proračun planeta, opozarjajo v organizaciji **Footprint network** (Mreža za okoljski odtis), ki je razvila metodologijo za pretvorbo porabe človeštva v število hektarov, ki so za to potrebni. Slovenska poraba bi, razširjena na svet, zahtevala tri Zemlje.,,

https://www.delo.si/novice/okolje/od-danes-vecamo-dolg-do-zemlje-179668.html?fbclid=IwAR2MDmRj8ZScoaifvmcSsxtj12sRAwFhdY0oVJ9R-5k-g3_qysCElvwal_U

BIODIVERZITETA - UPAD

”

Vsi bi radi spremenili
svet, a nihče ne želi
spremeniti samega
sebe.

—

LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ

Hvala za pozornost.

Dušan Klenovšek
dusanklenovsek62@gmail.com
041 59 39 29